

Uchwała nr 20/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 26 lutego 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie nr XXXII/401/2013 z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVIII/324/12 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 25 października 2012 r. w sprawie opłaty miejscowej

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 1 ust. 1 pkt 2 uchwały Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie nr XXXII/401/2013 z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVIII/324/12 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 25 października 2012 r. w sprawie opłaty miejscowej — z powodu istotnego naruszenia art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) w związku z art. 19 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie nr XXXII/401/2013 z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVIII/324/12 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 25 października 2012 r. w sprawie opłaty miejscowej wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu — Zespołu w Jeleniej Górze — 7 lutego 2013 roku.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, co następuje:

W § 1 ust. 1 pkt 2 przedmiotowej uchwały nałożono na inkasentów opłaty miejscowej obowiązek prowadzenia „książki ewidencyjnej dla celów poboru opłaty miejscowej, w której muszą się znaleźć następujące dane: imię i nazwisko, adres zamieszkania, nr PESEL, nr seryjny wydanego druku kwitariusza K-103”.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowią przepisy art. 19 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613, z późn. zm.), zwanej dalej „upol”. Zgodnie z art. 19 pkt 1 upol rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokości stawek opłat. Ponadto organ stanowiący może zarządzić pobór opłaty w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso (pkt 2). Wprowadzenie zatem w drodze uchwały rady gminy obowiązku prowadzenia księgi ewidencyjnej gości danego obiektu wiąże się z kontrolą poboru przez inkasenta opłaty miejscowej i wykracza poza kompetencje wynikające z dyspozycji art. 19 pkt 1 upol, gdyż nie mieści się w kategorii zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności i wysokości stawek, a tym samym narusza art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Przepisy art. 19 upol nie zawierają upoważnienia dla rady gminy do nakładania dodatkowych obowiązków na inkasentów opłaty miejscowej.

Pojęcie inkasenta i jego obowiązki określa ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.), zwana dalej „uop”. Stosownie do

art. 9 uop inkasentem jest osoba obowiązana do pobrania podatku i do wpłacenia go na właściwy rachunek. Odpowiednio do tak określonych obowiązków art. 30 § 2 uop nakłada na inkasenta odpowiedzialność za podatki pobrane i nie wpłacone na właściwy rachunek. W odniesieniu do opłaty miejscowej czynności inkasa polegają na pobraniu opłaty od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach za każdy dzień pobytu i wpłaceniu jej organowi podatkowemu. Do obowiązków inkasenta nie należy zatem wykonywanie innych czynności, w tym prowadzenie książki ewidencyjnej dla celów poboru opłaty miejscowej. Podobne stanowisko zostało wyrażone w wyrokach: NSA w Poznaniu z dnia 28 lutego 1992 r. sygn. akt NSA SA/Po 1130/91, publ. POP 1995/1/20, WSA w Opolu z dnia 14 lipca 2009 r. sygn. akt I SA/Op 277/09, niepubl. Stosownie do art. 19 pkt 2 upol rada gminy w uchwale może jedynie zarządzić pobór opłaty miejscowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Należy zauważyć, że wprowadzone przez radę gminy regulacje pozostają w sprzeczności również z postanowieniami ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r. poz. 1407), którą z dniem 1 stycznia 2013 r. uchylono przepisy art. 18 i art. 20 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.), zwanej dalej „ueldo”, zgodnie z którymi osoba lub uczestnicy wycieczki zorganizowanej przez instytucję państwową lub społeczną, związek zawodowy albo inną organizację społeczną, którzy przybywali do domu wczasowego lub wypoczynkowego, pensjonatu, hotelu, motelu, domu wycieczkowego, pokoju gościnnego, schroniska, campingu lub na strzeżone pole biwakowe albo do innego podobnego zakładu, byli obowiązani zameldować się na pobyt czasowy przed upływem 24 godzin od chwili przybycia. Jednocześnie uchylono przepis art. 44b ueldo, który przewidywał prowadzenie zbioru osób przebywających w obiektach w formie książki zameldowań lub w systemie teleinformatycznym — gromadzącego dane dotyczące m.in. nazwiska i imienia, daty przybycia i czasu pobytu, adresu miejsca pobytu stałego, oznaczenie dokumentu stwierdzającego tożsamość. Nałożenie zatem na właścicieli i innych posiadaczy obiektów obowiązku prowadzenia księgi ewidencyjnej/rejestru gości nie znajduje uzasadnienia w znowelizowanych przepisach ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Każde wykroczenie poza udzielone upoważnienie jest istotnym naruszeniem normy kompetencyjnej i stanowi jednocześnie o naruszeniu konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego (wyroki WSA: z dnia 23 września 2010 r. sygn. akt III SA/Wr 428/10, z dnia 11 maja 2011 r. sygn. akt II SA/Gd 244/11, z dnia 21 marca 2012 r. sygn. akt IV SA/Po 91/12). Podejmując uchwałę w zakresie opłaty miejscowej organ stanowiący gminy musi respektować zasady konstytucyjne, w tym wynikającą z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) zasadę, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Szklarskiej Porębie przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus